

HE 168/2012 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain väliaikaista muuttamista sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain väliaikaista muuttamista koskevan hallituksen esityksen (HE 97/2012 vp) täydentämisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annettuun lakiin lisättäväksi väliaikaisesti säännös, jonka mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö voisi vuosina 2013 ja 2014 ilman hakemusta muuttaa ammatillisen lisäkoulutuksen järjestämislupaa oppisopimusten määrän osalta silloin kun koulutuksen monipuolisen alueellisen tarjonnan turvaaminen valtion talousarvion rajoissa sitä edellyttää.

Esitys liittyy eduskunnalle annettuun hallituksen esitykseen opetus- ja kulttuuritoimen

rahoituksesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta, joka on annettu vuoden 2013 valtion talousarvioesityksen yhteydessä. Esitys on tarkoitettu käsiteltäväksi näiden esitysten yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013. Laki olisi voimassa 31 päivään joulukuuta 2014.

PERUSTELUT

1 Ehdotetut muutokset

Ammatillisen lisäkoulutuksen järjestämisestä säädetään ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998). Sen 5 §:n 2 momentin mukaan lisäkoulutuksen järjestämisluvassa määrätään muun muassa opiskelijatyövuosien ja oppisopimusten määräästä. Järjestämisluvassa määrätty opiskelijatyövuosien ja oppisopimusten määrä on se vähimmäistaso, joka muodostaa pidemmällä aikavälillä järjestäjille valtionosuuden laskennan ja ennustettavuuden pohjan. Vähimmäismäärä on se taso, jonka valtio on sitoutunut lisäkoulutuksen järjestäjälle rahoittamaan.

Valtion talousarviossa määrätään vuosittain opiskelijatyövuosien ja oppisopimusten enimmäismäärä. Rahoituksen joustavan suuntaamisen ja muutoksiin reagoimisen vuoksi järjestämisluvuissa määritelty opiskelijatyövuosien ja oppisopimusten vähimmäismäärä on lähtökohtaisesti mitoitettu talousarviossa olevia enimmäismääriä pienemmäksi.

Osana valtiontalouden tasapainottamista oppisopimuskoulutukseen kohdistuu säästövelvoite siten, että valtion rahoitus vähenee 24 miljoonaa euroa vuonna 2013 ja 31 miljoonaa euroa vuonna 2014. Menosäästö on otettu huomioon valtioneuvoston 5.10.2011 tekemässä vuosia 2012—2015 koskevassa valtiontalouden kehyspäätöksessä sekä eduskunnalle syyskuussa 2012 annetussa hallituksen esityksessä vuoden 2013 valtion talousarvioksi (HE 95/2012 vp.). Hallitusohjelman mukaisten menosäästöjen lisäksi määräraha laskee 7,1 miljoonaa euroa vuonna 2013 vuosina 2009 ja 2010 tehtyjen elvytyslisäysten päättymisen vuoksi.

Tavoitteena on kohdentaa säästöt siten, että kaikilla alueilla säilyy monialainen tarjonta ja tarjonnan vähentyessäkin mahdollisuus tarjota uusia oppisopimuspaikkoja. Tämä ei ole nykyisten järjestämislupien oppisopimusten vähimmäismäärien jouston puitteissa mahdollista, vaan edellyttäisi joidenkin kou-

lutuksen järjestämislupien oppisopimusten määrän muuttamista.

Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 5 §:n 3 momentin mukaan järjestämisluvun muuttamisesta päättää opetus- ja kulttuuriministeriö. Ministeriö voi ilman hakemustakin muuttaa koulutustehtävää sekä muita määräyksiä jos koulutustarjonta merkittävästi poikkeaa koulutustarpeista. Ministeriö voi ilman hakemusta muuttaa järjestämislupaa opiskelijatyövuosien tai oppisopimusten määrän osalta jos koulutuksen järjestäjä on järjestänyt koulutusta olennaisesti järjestämisluvun mukaista määrää vähemmän.

Ministeriö ei siten voi muuttaa järjestämislupaa ilman hakemusta opiskelijatyövuosien ja oppisopimusten määrän osalta muussa tapauksessa kuin silloin, kun koulutuksen järjestäjä on järjestänyt koulutusta olennaisesti järjestämisluvun mukaista määrää vähemmän. Jotta oppisopimuskoulutuksen monipuolinen alueellinen tarjonta voidaan turvata tilanteessa, jossa vuoden 2013 talousarvioesityksen ja vuotta 2014 koskevat kehyspäätöksen mukaiset säästövelvoitteet alentavat merkittävästi oppisopimusten enimmäismäärää, on ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 5 §:ää tarpeen muuttaa. Esityksessä ehdotetaan pykälään lisättäväksi säännös, jonka mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö voisi vuosina 2013 ja 2014 ilman hakemusta muuttaa järjestämislupaa oppisopimusten määrän osalta silloin kun koulutuksen monipuolisen alueellisen tarjonnan turvaaminen valtion talousarvion rajoissa sitä edellyttää.

2 Esityksen taloudelliset vaikutukset

Lakiehdotuksen vaikutukset on selostettu opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain väliaikaista muuttamista sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain väliaikaista muuttamista koskevassa hallituksen esityksessä (HE 97/2012 vp.).

3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriössä.

4 Tarve antaa täydentävä hallituksen esitys

Valtiontalouden tasapainottamista koskevat menosäästöt vuosina 2013 ja 2014 tarkoittavat sitä, että ammatillisen lisäkoulutuksen järjestäjien koulutuksen järjestämisluvissa määrättyjä oppisopimusten vähimmäismääriä on koulutuksen monipuolisen alueellisen tarjonnan turvaamiseksi tarpeen muuttaa. Opetus- ja kulttuuriministeriö ei voi ilman ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 5 §:n muuttamista muuttaa ilman hakemusta lisäkoulutuksen järjestäjän järjestämislupaa oppisopimusten määrän osalta muussa tapauksessa kuin silloin kun koulutuksen järjestäjä on järjestänyt koulutusta olennaisesti järjestämisluvan määrää vähemmän.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys on Suomen perustuslain (731/1999) 71 §:ssä tarkoitettu täydentävä esitys. Esitys

tulee käsitellä yhdessä eduskunnalle aiemmin annetun opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain väliaikaista muuttamista sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain väliaikaista muuttamista koskevan hallituksen esityksen (HE 97/2012 vp.) kanssa.

6 Voimaantulo

Täydentävään esitykseen sisältyvä muutos ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013 eli samanaikaisesti eduskunnalle aikaisemmin annettuun hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten kanssa. Laki on voimassa 31 päivään joulukuuta 2014.

Lakiesityksen voimaantulosäännöksen mukaan ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin. Tällaisia toimenpiteitä olisivat muun muassa ammatillisen lisäkoulutuksen järjestämislupien muuttaminen oppisopimusten vähimmäismäärän osalta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 5 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1013/2005 ja 952/2011, uusi 5 momentti seuraavasti:

5 §

Koulutuksen järjestämislupa

lisen tarjonnan turvaaminen valtion talousarvion rajoissa sitä edellyttäen.

Vuosina 2013 ja 2014 opetus- ja kulttuuriministeriö voi ilman hakemusta muuttaa järjestämislupaa oppisopimusten määrän osalta silloin kun koulutuksen monipuolisen alueel-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2014.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 22 päivänä marraskuuta 2012

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

JUTTA URPILAINEN

Opetusministeri *Jukka Gustafsson*